

Перебудова, комсомол, лідер

Роздуми про перебудову і не тільки після чергового пленуму ОК ЛКСМУ.

На мій погляд, сьогодні, якщо не зважати остаточно, то суттєво знизився авторитет багатьох інститутів політичної системи країни. Одним із них є комсомол, який зараз переживає свої не кращі часи. Необхідно віддати належне учасникам VIII пленуму ЦК ВЛКСМ, з трибуни якого ми почули правду: нашу Спільну охопила криза.

Більше того — авторитет комсомолу буде падати й далі в зв'язку з тим, що:

- перебудова пробуксовує;
- в ЦК ВЛКСМ немає програми конкретних дій у тактиці і ясних цілей в стратегії;
- ми не знаємо, що кінце необхідно сьогодні, завтра, післязавтра, щоб виправити справу з найменшими втратами;
- хто і як повинен очолювати і спрямовувати ці процеси.

В такій ситуації не на останньому місці роль лідерів політичних. Адже ще не так давно вони були просто зайві суспільству розвиненого соціалізму. Більше того, справжні лідери скоріше «зважають» нам.

Результати кадрової стагнації, в тому числі в області, чітко виявилися під час останніх виборів у народні депутати СРСР. Ми не знаємо своїх лідерів у масштабах області, в тому числі в молодіжному середовищі.

Такі ж труднощі з лідерами мають місце і в обласній комсомольській організації. Якщо ми — організація політична, то її лідери потрібні політичні. Нестачу таких, особливо в міськрайкоммах області, і показала робота останніх двох пленумів ОК ЛКСМУ.

Мова йде, безперечно, не про вакації і посади, а про рівень і компетентність, відповідальність і політичне розуміння ситуації в суспільстві взагалі і в комсомолі, зокрема.

Про якого політичного лідера можна говорити, якщо більше половини часу роботи останнього пленуму було «збито» виступаючими навколо питань доцільності прийняття ряду проектів програм і рішень?.. При цьому виводилася така проблема: «Навіщо нам політичну програму, якщо вона не може дати ні ковбас, ні мила». І це тоді, коли весь комсомол уже працює над політичною програмою ВЛКСМ.

І все ж гору взяв розум і всі проекти, які було прийнято пленумом, опубліковано в № 38 «Молоді Закарпаття».

В ході пленуму багато питань виникло, і про те, якій все-таки бути ВЛКСМ і обласній комсомольській організації? Ще й на сьогодні це питання дискутується. Треба визначитись: або ми «повинні стояти на захисті прав та інтересів молоді» і «вирішувати соціальні проблеми юні», або ми будемо «самостійною молодіжною політичною організацією».

Якщо перше, — то це завдання скоріше не комсомолу, а «молодіжних профспілок», або Комітету у справах молоді, який створено при Верховній Раді СРСР, роботою якого керує В. Цибух, колишній перший секретар ЦК ЛКСМ України.

Якщо друге, то завдання перед такою організацією стоїть виключно політичне — навчити молодь свої реальні життєві інтереси захищати самостійно. Іншими словами — хочете вирішити проблему молоді, проводьте «своїх людей» в профком, раду трудового колективу, вимагайте активної діяльності молодих депутатів. Це і буде вирішення питань саме політичними методами.

Роль же апаратів (міськрайкомів, обкому комсомолу) відстоювати інтереси молоді на своєму рівні, в разі потреби давати політичну оцінку тим чи іншим зкціям політичних та інших інститутів країни щодо молоді. Ось реальний крок до утримання авторитету комсомолу та досягнення змін у ставленні суспільства до ВЛКСМ.

Разом з тим, вважаю, що при Радах народних депутатів усіх ступенів повинні функціонувати комітети з молодіжних проблем, які б формувалися із числа молодих депутатів. Такий комітет міг би формувати невеликий апарат для вирішення чисто аналітично-процедурно-технічних завдань. У такому апараті передбачити посади спеціалістів, яких необхідно залучати для вирішення конкретних питань. Це і психологи, і юристи, і економісти, і соціологи, і філософи...

В ході ж роботи пленуму пропонувалася і ряд пропозицій щодо структури обкому комсомолу, відмінних від запропонованого проекту. Але подібних вичевказанню не було. Мені здається: саме нерозуміння деякими учасниками пленуму цих питань веде до парадоксальної ситуації, коли обком комсомолу рішуче пропонує радикальніші зміни

в своїй структурі, ніж міськрайкоми.

Саме тому і процес обговорення, і процедура прийняття проекту документа слугить доказом дефіциту дійсного сучасного молодіжного лідера з політичним кругозором. І якщо на пленумі ще можна обійтися без такого, то на місцях аж ніяк.

Що ж робити і як бути далі в такій ситуації?

Сьогодні ми повинні ясно бачити: з одного боку тенденцію до ретрону в комсомолі, а з другого — активізацію неформальних, у тому числі молодіжних об'єднань, і бути готовим до цього процесу, що набирає силу.

Якщо умовно погодитися з думкою, що в сьогоднішній моделі молодіжна комуністична спілка існувати більше не може і справа тільки в часі її буття, то вже сьогодні потрібно «намічати» контури нового молодіжного об'єднання і готуватися до його організації, виходячи, з принципу «знаходити нове, не втрачаючи раціонального в старому».

На мою думку, вже в ході звітів і виборів кожній комсомольській організації треба визначити найактивніших і готових до роботи по-новому комсомольців, формуючи з їх числа політичне ядро організації.

Решту комсомольців організації вважати співчуваючими з прагматичної оплати членських внесків і вільного відвідування комсомольських зборів.

Якщо ж цього не зробити сьогодні, то в разі позитивного рішення ХХІ з'їздом ВЛКСМ питання вільного виходу з комсомолу ми можемо залишитися в одній організації з тими, яким і сьогодні все одно, де бути і нічого не робити (одним словом «баласт»).

Паралельно вичевказаним заходам нам доцільно активно сприяти виходу із структури обкому комсомолу і створенню самостійних обласних організацій: піонерської, студентської (УЖДУ), середніх спеціальних учбових закладів, учнівської та молодих учених області.

Зрештою, немає необхідності в 36-мільйонній молодіжній політичній організації. Мабуть, краще, коли 3—5 млн. комсомольців будуть відстоювати політичними методами на державному рівні інтереси молоді всієї країни.

В такій ситуації важливе місце займе питання взаємостосунків з неформаль-

ними, самодіяльними об'єднаннями юних.

Адже сьогодні ще не ми з ними працюємо, а скоріше вони з нами.

Одне з першочергових завдань — вести лінію на консолідацію сил, оновлення і орієнтацію таких молодіжних об'єднань на розв'язання соціально значимих проблем суспільства і перебудови. Більше того, найбільш активних прихильників залучати до роботи в ролі представника, лідера і захисника інтересів своєї групи на всіх рівнях у комсомолі.

Активно йде тенденція до якісної переорієнтації комсомольської організації в бік політичної діяльності. Звідси й вимоги до вишестоящих і таких організацій будуть чисто політичні. Це захист інтересів на вищих рівнях, попит на правові, юридичні, економічні, психологічні та інші поради. Грубо кажучи, організація в цілому почне ставати з голови на ноги, а саме: почнеться формування органів, як і внесків, знизу вгору: виникне попит на спеціалістів з молодіжних проблем.

Звідси і роль апарату, і сам він теж буде змінюватися з організаторсько-інспекторсько-адміністративного до політичного з функціями правової діяльності. Звичайно, в компетенції пленуму, конференції вирішувати такі питання. Головне зараз — зберегти хоч і чисельно меншу, але оновлену організацію, а апарат створимо.

В ході відновлення організації треба відкидувати заклик збереження її без радикальних змін через віру в незамінність ВЛКСМ, традиційну монополію в молодіжному середовищі і т. д. Сьогодні час вимагає не через віру, а через розум іти до розумної реальності, навіть альтернативи комсомолу.

З цього приводу, вважаю за необхідне, в найближчий час зібратися спілчанським лідерам області, яким не байдуже доля комсомолу, які прагнуть до радикальних змін у нашій Спільній, на неформальну зустріч. Сам час вимагає від нас руху від організаційної єдності до єдності ідейної.

...У цих роздумах я не претендую на істину в останній інстанції. Бо як відомо, критерій істини — практика. Тому давайте шукати істину, шукати в роботі...

Ю. КЛЮЧЕВСЬКИЙ,
Інструктор-політорганізатор
ОК ЛКСМУ.